

НАГЛАСИ НА УЧИТЕЛИ И РОДИТЕЛИ КЪМ УЧЕБНАТА ЕКСКУРЗИЯ

Виолета Стоянова Костиева

НБУ „Михаил Лъкатник“, гр. Бургас

ATTITUDES OF TEACHERS AND PARENTS TOWARDS THE STUDY EXCURSION

Violeta Stoyanova Kostieva

Primary school Mihail Lakatnik, Burgas

Abstract: *Realization of interaction between teachers and parents during the realization of the study excursion. Overcoming mistrust, forming a positive attitude, values and norms in communication - important prerequisites for achieving significant results in learning.*

Keywords: *study tour, family, school, parents, attitudes, survey* Следва основният текст на статията. Молим авторите да не форматираат допълнително своите материали.

Споделената отговорност за възпитанието и социализацията на детето изграждат една особена връзка между училището и родителите. Семейството и училището определят средата, в която се формират и развиват личности. Сътрудничеството между родители и учители спомага за постигане на по-значими резултати както в учебната дейност, така и в емоционално-поведенчески план.

Ученето продължава през целия живот, училището е само една от средите, където това може да се случва.

Развитието на успешни, щастливи и уравновесени личности се осъществява не само чрез образователния процес, провеждан в клас, но и чрез реализирането на екскурзии с учебна цел. Обучението извън класните стаи предлага на учениците множество преживявания, които ги обогатяват и допълват поднесеното вече знание по време на урочната дейност. Затова ние, учителите, отдаваме голямо значение на училищните екскурзии – едnodневни или от няколко дни извън града. Убедени сме, че екскурзиите, които се провеждат в началното училище предоставят на децата знание, съобразено с възрастта им, компетентности и неповторимо преживяване.

Във връзка с изследване на мнението и удовлетвореността на родителите от провеждането на учебните екскурзии проведех анкета с родители на четвъртокласници.

Анкетата включва десет въпроса, целящи да проучат нагласите на родителите във връзка с провежданите екскурзии. Ще коментирам част от въпросите и отговорите.

Родителите приветстват осъществяването на екскурзии като извънкласна форма за реализиране на учебни цели.

По-голяма част от родителската общност се придържа към мнението децата да бъдат включени поне веднъж годишно в учебна екскурзия. От особена важност е цената на организираното мероприятие и затова част от тях не са в състояние да заделят повече средства за подобна цел. Преобладаваща част от родителите считат, че провеждането на екскурзии с учебна цел оказват благотворно влияние върху децата. Вярват, че пътуването има положително въздействие върху личностното развитие на учениците. Убедени са, че децата им имат повече желание да учат и да усвояват нови знания. Подрастващите стават по-независими, по-успешни, по-чувствителни и адаптивни, придобиват самочувствие и увереност, разширяват кръгозора си. Според тях в тази дейност се създават подходящи условия за общуване на учениците извън училищната среда, формират се приятелства, изграждат се чувства на взаимопомощ и съпричастност.

Една малка част от родителите изразяват отрицателно отношение към провежданите екскурзии. Тяхният негативизъм е свързан с определени страхове и безпокойства, относно безопасността на децата, липсата на доверие към детето, че само няма да се справи в новата, различна ситуация.

На зададен въпрос дали родителите се интересуват от впечатленията на децата след проведена учебна екскурзия – 45% отговарят винаги, 30% - понякога, а 25% - не проявяват интерес към видяното от децата. Причините за този голям процент са различни – субективни и обективни. Забързаното, натоварено ежедневие, заетостта на родителите не ги оправдава в липсата на качествени взаимоотношения. Диалогът е основно средство за изграждане на такива взаимоотношения. Споделянето на натрупаните впечатления е една възможност за комуникация с децата, това подсилва грамотността и когнитивното развитие. Готовността на родителите да изслушват, да подтикват към разговор, спомага за развиване на езиковите умения, за социалното взаимодействие.

От своя страна децата обичат да споделят своите преживявания по време на екскурзия. От разказа им разбираме какво ги е впечатлило, дали са уловили важното, същественото, специфичното от дадено наблюдение или са запомнили маловажни, несъществени подробности. Когато разказват преживяното, децата развиват своите езикови умения.

Общуването е важен момент във взаимоотношенията. Възрастните са тези, които трябва да предразпологат детето към споделяне и да имат търпението да изслушват и насочват разговора.

На въпроса какви дестинации в България – природни или исторически, всяко дете трябва да разгледа, определящо е, че по време на учебните екскурзии трябва да бъдат посетени места, свързани с изучавания учебен материал по Човекът и природата и по Човекът и обществото (Например – Старите столици на България; Пътешествие из Розовата долина на България – Карлово и Казанлък; По стъпките на Априлци – Брацигово, Пещера, Батак; Из родните места на българските възрожденци; Връх Шипка, Плевен (места, свързани с освобождението на България (1877-1878г.)

Родителите желаят децата им да посещават пешеходно живописни екопътеки и маршрути, които водят до интересни местности и природни забележителности, като се спазват всички правила за безопасност.

Досегът с природата е едно неповторимо изживяване, разглеждането на природни забележителности впечатляват и интригуват подрастващите. Това е начин за оценяване

и привързване към природните дадености, формиране на родолюбиви чувства и дори страхопочитание пред величието и чудесата на природата.

По този начин непосредствено се свързват знания, предадени в училище и преки наблюдения върху дадени обекти. Разгледаните обекти осигуряват познавателни и емоционални впечатления за заобикалящия свят, допълват и разширяват знанията за природните науки, формират социални и граждански умения.

Като цяло нагласите на родители и учители към провеждането на екскурзии с учебна цел са положителни. Проучвайки мнението на родителите и резултатите от реализираните екскурзии се налагат следните изводи и обобщения:

Екскурзиите сред природата предоставят възможност на учениците в естествена среда да придобият знания, да получат информация за природни обекти и явления, да възприемат естествения свят в цялото му богатство и разнообразие, да видят непосредствено и да научат за природните процеси, които протичат в нея.

Организираните наблюдения, практическите дейности, в които се включват учениците помагат да се установят причинно-следствени връзки между факти и природни явления, дават възможност за сравняване, за правене на изводи и обобщения.

Фокусираните наблюдения допринасят за развитие на познавателните способности, за натрупване на сетивен опит. При сравняване и анализиране качествата на дадения обект, усвояването на знанията е по-активно, по-трайно и по-съзнателно. Учениците придобиват реалистични представи за природата, за връзките и отношенията, които съществуват в нея. Учат се да забелязват и разбират красотата на природата, да ѝ се наслаждават, да изразяват художествено своите впечатления (под формата на рисунка, на създаден от тях текст), защото природата е наш учител и вдъхновител.

Екскурзиите сред природата допринасят за формирането на морални качества – чувство на отговорност, точност, добронамереност, уважение.

Посещенията на музеи, на исторически местности, на паметници формират попълни и ясни представи за далечното минало на българите – за духовния, културния и материалния начин на живот, за националните ни ценности.

Успешността при реализирането на една екскурзия зависи от предварителната подготовка на учителя – теоретична и методическа, от избора на темата и обектите за наблюдение, от подготовката на учениците, от техните интереси и нагласи. Ефективността на образователния процес зависи от правилния, обоснован избор на форма на организация на обучението – задълбочен, всеобхватен, развиващ. А учебната екскурзия е една от тях.

За контакт с автора:

Виолета Костиева

e-mail: v_kostieva@abv.bg